

Redactie:
Stefan Vreugdenhil

Redactie adres:
Thorbeckestraat 42
6702 BS Wageningen
e-mail: beverwerkgroep@gmail.com
tel: 0317-416 778

NIEUWSBRIEF VAN DE BEVERWERKGROEP NEDERLAND-VZZ NO. 15, AUGUSTUS 2006

De Bevertransecttellingen 2006 waren weer een groot succes! Er zijn veel bevers gezien, mogelijk hebben het geweldige weer en de rust tijdens het WK-voetbal daar aan bijgedragen. Een overzicht van de resultaten zal na de zomer verschijnen in Castor 16, net als het huidige verspreidingsbeeld na de Beversporendag van afgelopen winter.

In deze Castor vind je, naast de resultaten van de Bevertransecttellingen van 2005, artikelen over de bevers in Limburg en de voortplanting van de populatie in de Biesbosch. Bovendien heeft de BWN en de bever een aantal keer de media gehaald.

Wanneer jij kopij of mooie foto's hebt, ontvangen wij die graag!

De redactie

LET OP: Gegevens uit deze nieuwsbrief mogen alleen worden gebruikt onder vermelding van de (originele) bron.

Bevers in Limburg

Tussen 2002 en 2005 is het project 'Toekomst voor de bever in Limburg' uitgevoerd. ARK (voorheen Stichting ARK) heeft dit project gerealiseerd met subsidie van, en in samenwerking met Provincie Limburg, Waterschap Peel en Maasvallei, Waterschap Roer en Overmaas, Stichting het Limburgs Landschap, Staatsbosbeheer, Vereniging Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat Limburg, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Area Projecten.

De doelstellingen van het project luiden:

- de vestiging van minimaal 15 extra volwassen dieren;
- succesvolle voortplanting op minimaal 4 locaties (eind 2005);
- positieve beeldvorming omtrent de bever in Limburg om op termijn een duurzame populatie bevers te verkrijgen.

De terugkeer van de bever is vooral gestimuleerd vanwege de ecologische sleutelrol die deze soort vervult langs de oevers van beken, rivieren en meren. In drie jaar zijn op 10 locaties beverfamilies uit de Elbe uitgezet (in totaal 33 dieren). Daarnaast is veel aandacht besteed aan voorlichting en publiciteit.

Recent is een rapport verschenen dat verslag doet van de resultaten van het project, zowel op ecologisch als op maatschappelijk vlak: hoe gaat het met de uitgezette bevers en hoe ontwikkelt de populatie zich (resultaten van de monitoring die is uitgevoerd door de Zoogdiervereniging VZZ), en welke ervaringen zijn er opgedaan met de aanwezigheid van bevers in relatie tot land- en bosbouw, verkeer, recreatie, waterbeheer en de bestrijding van beverratten? Onderstaand een kort verslag van de resultaten.

Het aantal bevers groeide van de ongeveer 10 in 2002, naar tussen de 40 en 60 individuen van minimaal 1 jaar oud in 2005. Het aantal vestigingen steeg van 9 in 2002 naar ongeveer 30 territoria in 2005. Deze toename wordt vooral veroorzaakt door de uitgezette bevers en voor een klein deel door bevers die vanuit Duitsland of België naar Limburg zijn gekomen. Vóór de uitzettingen in Limburg hadden plaatsgevonden, werden er voor zover bekend geen jongen geboren. Na de uitzettingen werd op 6 locaties voortplanting vastgesteld. Daarnaast werden er nog jongen geboren bij in Limburg uitgezette bevers, die zich in België hebben gevestigd.

Voor het project is een breed draagvlak, wat blijkt uit betrokkenheid van scholen, gemeenten, gebiedscommissies, agrariërs en andere partijen. De terugkeer van de bever is zonder maatschappelijke commotie verlopen. De bevers blijken zich tot in steden te vestigen, wat aangeeft dat ze goed zijn aangepast aan de moderne samenleving. Alle doelstellingen van het project zijn hiermee behaald.

De toekomst voor de bever in Limburg ziet er rooskleurig uit. Met de populatie in de Eifel (via het stroomgebied van de Roer) is reeds aansluiting en waarschijnlijk ook met die van de Belgische Ardennen (via de Maas). Verwacht wordt dat er binnen 10 jaar contact zal zijn met de bevers in de Biesbosch, in het mondinggebied van de Maas en de Rijn. Rond 2010 mag worden verwacht dat de beverpopulatie in Limburg uit 60 tot 100 dieren bestaat. Aanbevolen wordt om in de grensregio (Vlaanderen, Duitsland) tot een goede afstemming te komen omtrent de bever door het opstarten van gezamenlijke projecten.

Personen die aan de monitoring hebben meegewerkt krijgen binnenkort het rapport toegezonden. Andere geïnteresseerden die het rapport graag zouden ontvangen, kunnen het bestellen bij de Zoogdierverseniging VZZ, of kunnen gratis een pdf-versie van het rapport aanvragen bij vilmar.dijkstra@vzz.nl.

Vilmar Dijkstra (VZZ)
Gijs Kurstjens (ARK)

Biesbosch geen beverparadijs?

Waarom kregen de in 1988 geïntroduceerde bevers eerst zo weinig jongen? De wilgenrijke Biesbosch leek toch welhaast het beverparadijs. Nu bijna 20 jaar later is de verklaring boven water! "Een combinatie van klimaatsverandering en stress zorgde hier jarenlang voor te weinig jonge bevers," stelt Bart Nolet van het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) in het tijdschrift Zoogdier van 20 maart. Hiermee is de theorie over vervuiling (met zware metalen) als de boosdoener ontkracht. En er is ook een

belangrijke les geleerd voor andere herintroducties van zoogdieren.

Klimaatsverandering blijkt de slang in het beverparadijs te zijn, samen met de stress na verplaatsing van de bevers vanuit de Elbe naar de nog onbekende Biesbosch. Hierdoor kwamen jarenlang maar weinig jonge bevers ter wereld op de plek waar deze knaagdieren voor het eerst sinds hun uitsterven in Nederland in 1826 weer voet aan land zetten. Bioloog Bart Nolet van het NIOO over de eerste aanwijzing: "Wat opviel in de Biesbosch was dat - na een aarzelend begin door verhuisstress, het zoeken naar goede voedselplekken enzovoorts - de koudste lentes steeds het hoogste voortplantingssucces gaven."

De eerder aangetoonde vervuilingen met zware metalen vielen als gedoodverfde verklaring voor het uitblijven van bevergeboortes af. In het Elbegebied waar de bevers vandaan komen krijgen ze ook gewoon veel jongen ondanks dezelfde vervuilingen.

Aanstaande bevermoeders zijn niet op zoek naar zure bommen maar naar bladeren en kruiden met allerlei voedingsstoffen. Kruiden zijn er niet zoveel in de Biesbosch, maar wilgenbomen wel. Jonge wilgenbladeren bevatten onder andere veel fosfor, en dat hebben zwangere bevers nodig om gezonde jongen ter wereld te brengen. Maar hoe ouder de bladeren, hoe minder de voedselkwaliteit.

De bevers verhuisden van een Oost-Duits landklimaat, naar ons gematigder zeeklimaat en daarbij begon klimaatsverandering juist voor vervroegde lentes te zorgen bij ons. Het gevolg: wilgenbladeren die tot een maand vroeger uitlopen dan de bevers gewend waren. Hierdoor kampten de bevermoeders in de laatste fase van hun zwangerschap met fosforgebrek.

Nolet van het NIOO: "Bij planteneters zoals de bever speelt die piek in de voedselkwaliteit een heel belangrijke rol, en dus niet puur de hoeveelheid bladeren." Hij beschrijft dit samen met onderzoekers uit Wageningen (Ignas Heitkönig) en Tsjechië in het tijdschrift Zoogdier van Zoogdierverseniging VZZ. Op de website Opgewarmd Nederland, de website

over de effecten van klimaatsverandering op de natuur in Nederland, is een filmpje over dit onderwerp te zien.

Maar bevers lijken goed te kunnen leren! Inmiddels hebben deze langlevende dieren zich na hun slechte ervaringen aangepast aan de huidige situatie. De laatste jaren krijgen de bevers in de Biesbosch normale hoeveelheden jongen, vergelijkbaar met hun soortgenoten in Midden-Europa (1,25 jong per paar per jaar). De populatie breidt zich nu uit. Behalve in de Biesbosch zitten de knagers - voor een deel door extra uitgezette dieren - ook in de Flevopolder, de Gelderse Poort en Limburg. In totaal zwemmen er nu tegen de 300 dieren rond.

"De belangrijkste les van de beverherintroductie is dat je geduld moet hebben," vindt Nolet. "Herintroducties van zoogdieren vallen dus niet al na een jaar of vijf te evalueren!" Dit speelt nu bijvoorbeeld bij de Nederlandse otter.

Bovenstaande tekst is integraal overgenomen uit het persbericht van het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) van 16-03-2006. Een uitgebreid verslag is terug te vinden in Zoogdier 16 (1) en Oikos 111.

Resultaten Bevertransecttellingen 2005

In de periode 1995-1999 werd, in opdracht van Staatsbosbeheer, door het toenmalige DLO-Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN-DLO, onderdeel van het tegenwoordige Alterra) in samenwerking met de Zoogdierverseniging

VZZ de ontwikkeling van de beverpopulatie in en rond het Nationaal Park De Biesbosch gevolgd.

In 2000 werden de resultaten geëvalueerd door Alterra, waaruit bleek dat de beverpopulatie in de Biesbosch slechts langzaam groeide (Niewold & Lammertsma, 2000).

Vanaf 2001 werd de beverpopulatie in de Biesbosch middels een extensievere monitoring-methode dan voorheen gevolgd. De idee was alleen eens in de vijf jaar de populatie in het Nationaal Park de Biesbosch en de aanliggende gebieden intensief te monitoren (zoals in 2004) en in de tussenliggende periode de ontwikkelingen in het Nationaal Park De Biesbosch minder gedetailleerd te volgen.

De intensieve methode wordt de 'simultaantelling' genoemd. Door op meerdere locaties binnen een territorium te posten, kan worden bepaald welk aantal individuen in dat territorium leeft en waar de grenzen van het territorium liggen. Bij de minder intensieve 'transecttellingen' wordt jaarlijks gedurende drie weekenden een vast aantal routes (transecten) per kano afgelegd, waarbij de waargenomen bevers worden geteld.

Hier worden de resultaten van het onderzoeksjaar 2005 beschreven, waarin de extensieve monitoringmethode voor het vijfde jaar werd toegepast. De resultaten van de afgelopen vijf jaar zijn weergegeven in tabel 1. Door de gegevens van de verschillende jaren met elkaar te vergelijken ontstaat er een beeld van de trend in de populatiegrootte (figuur 1). Met deze methode kan niet worden bepaald hoe groot de populatie in werkelijkheid is, maar wel of de populatie binnen het Nationaal Park groeit, afneemt of stabiel blijft.

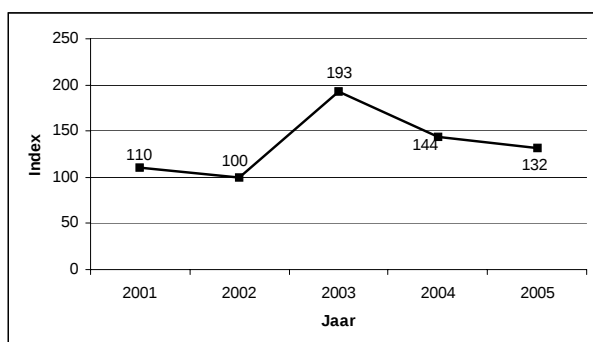
Tabel 1. Het totaal aantal bevers gezien binnen de transecten, het gemiddeld aantal dieren per transect en de kans op het zien van één of meerdere bevers per deelgebied in het Nationaal Park De Biesbosch in de jaren 2001, 2002, 2003, 2004 en 2005. Voor de aantallen in 2001, 2002 en 2004 is een correctie uitgevoerd voor de ontbrekende waarnemingen.

	Aantal bevers					Gem. aantal/transect					Kans op bever(s)/transect				
	'01	'02	'03	'04	'05	'01	'02	'03	'04	'05	'01	'02	'03	'04	'05
Sliedrechtse Bb	5	1	8	7	9	0,83	0,17	1,3	1,17	1,5	0,5	0,17	0,67	0,83	0,67
Dordtse Bb	1	0	0	1	1	0,17	0	0	0,17	0,17	0,17	0	0	0,17	0,17
Brabantse Bb	26,5*	28,5*	49	33,5*	29	1,47	1,58	2,72	1,83	1,61	0,58	0,75	1	0,86	0,89
Nationaal Park Bb	32,5*	29,5*	57	41,5*	39	1,08	0,98	1,9	1,37	1,3	0,48	0,48	0,73	0,72	0,7

* = de decimaal wordt veroorzaakt door het uitvoeren van een correctie voor de ontbrekende waarnemingen

In totaal zijn er in 2005 binnen de transecten (voor 22:30 uur) 39 bevers gezien (35 (on)volwassen dieren en 4 jaarlingen). Het transect Bevert was de beste route om bevers te zien; ruim 20% van de waargenomen bevers is op dit transect gezien. De routes Moldiep en Buisjes zijn een goede tweede met respectievelijk 18% en 15% van de waarnemingen. Gemiddeld werd er in 2005 per transect 1,3 bever gezien. In 21 van de 30 transecten werden één of meerdere bevers waargenomen. De kans om tijdens het varen van een transect één of meerdere bevers te zien, was dus 0,7 (tabel 1).

Wanneer het aantal dieren dat in het tweede jaar (2002) van de transecttellingen (29,5) op 100 wordt gezet, kan middels een grafiek inzichtelijk worden gemaakt dat in de jaren 2001 en 2002 het aantal bevers dat gezien werd bijna constant was, maar dat in 2003 het aantal een sterke stijging plaatsvond (figuur 1). Deze stijging neemt in de jaren daarna weer af.

Figuur 1. De procentuele verandering in het aantal dieren dat gezien is per jaar ten opzichte van het jaar 2002 (100%).

In vergelijking met 2004 was de kans om bevers waar te nemen in 2005 tijdens het varen van de transecten iets lager. Tevens werden in totaal ook minder individuen gescoord. Vervolgonderzoek in 2006 en verder zal moeten uitwijzen of deze licht negatieve trend zich doorzet.

Annemarieke Spitzen

Het rapport 'Bever Transect Tellingen 2005' (Spitzen, 2005) is binnenkort te downloaden van www.vzz.nl.

Bestuurswisselingen

De laatste tijd zijn er wisselingen geweest in de samenstelling van het werkgroepbestuur. Nadat Stefan Vreugdenhil het bestuur in 2005 is komen versterken, heeft Teun Baarspul aangegeven na ruim 10 jaar te stoppen met het bestuurswerk. Dat is erg jammer, omdat Teun veel heeft gedaan voor de werkgroep, waaronder de redactie van deze nieuwsbrief. Daarvoor uiteraard veel dank!

Omdat de bijdragen van Teun zeker zullen worden gemist, zijn wij op zoek naar één of meerdere personen die het bestuur willen helpen bij het laten functioneren van de werkgroep. Het gaat dan bijvoorbeeld om de organisatie van jaarlijks terugkerende activiteiten als de Beversporendag en de Bevertransecttellingen in de Biesbosch, het bijhouden van de financiën en het beantwoorden van vragen over de bever.

Heb je interesse? Laat het ons dat weten!

Het bestuur - Albin Hunia, Annemarieke Spitzen, Vilmar Dijkstra en Stefan Vreugdenhil

Beversporendag 2006 – Oproep voor waarnemingen

Van een aantal personen hebben we nog niet de resultaten ontvangen van de Beversporendag 2006. Wanneer je nog gegevens hebt, wil je die dan sturen naar je provinciale coördinator? Dan kunnen wij weer een nieuw overzicht kunnen maken van de landelijke verspreiding, die we dan na de zomer zullen presenteren in de volgende Castor. Let daarbij ook op dat kilometerhokken waar je geen sporen hebt aangetroffen, ook van belang zijn.

De redactie

Word VZZ-lid!

Zoals wellicht bekend is, maakt de BeverWerkgroep Nederland (BWN) onderdeel uit van de Zoogdierverseniging VZZ. De Zoogdierverseniging VZZ is een landelijke organisatie die zich inzet voor de bescherming van, en onderzoek naar inheemse zoogdieren. Binnen de vereniging zijn naast de BWN ook andere werkgroepen actief, zoals de boomarterwerkgroep (WBN), de vleermuiswerkgroep (VLEN) en de veldwerkgroep.

Leden van de Zoogdierverseniging VZZ ontvangen vijf keer per jaar het blad Zoogdier. In dit tijdschrift staan niet alleen de werkgroepsactiviteiten, maar ook onderzoeksverslagen en bijzondere zoogdierwaarnemingen. Je kunt ook kiezen voor een uitgebreid lidmaatschap, waarbij je tevens tweemaal per jaar het wetenschappelijk tijdschrift Lutra ontvangt.

Als je nog geen lid bent van de Zoogdierverseniging VZZ, dan willen wij je via deze weg vragen om het belangrijke werk van de vereniging te steunen door nu lid te worden. Dat kan via de website: www.vzz.nl, of met een e-mail naar: leden@vzz.nl. Bellen kan natuurlijk ook: 026 – 3705318.

Het bestuur

Castors op VZZ-site

Binnenkort zullen alle Castors te downloaden zijn van de site van de VZZ (www.vzz.nl). Niet alleen de nieuwe Castors, maar alle edities sinds de allereerste in 1997 zullen op de site worden geplaatst.

De redactie

Bever: lulligste dier van 2005?

Beste bever

Lullig: bever sneuvelt onder doorgeknaagde boom (Intermediair 51, 22 december).

■ Dat de media niet altijd de waarheid verkondigen is inmiddels een geaccepteerd feit. Maar dat de bever nu wordt uitgeroepen tot het lulligste dier van 2005 vraagt om een reactie.

De bever die afgelopen herfst dood onder een boom is aangetroffen (hilarisch, dat wel), maakte geen deel uit van het eind jaren tachtig uitgevoerde herintroductieproject. Het betrof een oude bever die voor educatiedoeleinden huisvesting had gekregen bij het bezoekerscentrum van Nationaal Park De Biesbosch.

De belangrijkste reden van de verdwijning van de bever uit Nederland is overbejaging geweest (Nolet & Rosell, 1998). In 1826 werd de laatste bever in Nederland doodgeslagen in de IJssel (Stoltenkamp, 1986; Broekhuizen et al., 1992).

In 1988 is een herintroductieproject van de bever van start gegaan en zijn bevers uit het Midden-Elbe gebied uitgezet in de Biesbosch en later ook in de Gelderse Poort.

Inmiddels is het aantal bevers in Nederland fors gegroeid. In de Biesbosch knagen naar schatting zo'n 120 bevers geheel zelfstandig hun kostje bij elkaar (Spitzen-van der Sluis, 2005). In heel Nederland leven ongeveer 200-250 bevers langs de oevers van de grote rivieren, in Flevoland, en in het Limburgs Beekdal.

Misschien is de bever wel het meest succesvolle dier van 2005...

*Annemarieke Spitzen-van der Sluis,
secretaris BeverWerkgroep Nederland*

MIDAS DEKKERS COLUMN

De Franse bever

IK BEN EEN BINNENBIOLOOG. Terwijl de buitenbiologen het natuurlijke evenwicht hier een daar een goed gemikt zetje geven, schaaft ik binnenshuis wat aan een stukje of lees een boek. In plaats van het bos is mijn natuurlijke biotoop de bibliotheek. Hier weet ik de weg. Achter de tweede pilaar ken ik een zeldzaam dundrukje, in bakken vol fiches volg ik de verdroogde sporen van een standaardwerk. Sommige boeken kan ik op de lucht vinden, hoe ze zich ook

strie tot rijkdom en de bever tot de rand van de afgrond heeft gebracht. Toen begon het wachten. In het begin loerde ik onafgebroken met mijn verrekijker rond, de wenkbrauwen samengeknepen als een indiaan op oorlogspad, de adem ingehouden, elke beweging onder controle. Maar dat hou je als binnenbioloog geen tien minuten vol. Steels keek ik waar de kijker van de boswachter heen wees. Daar bewoog wat! Er stak een kopje boven water, daar bij die boomstronk,

OPEENS VOELDE IK ME WEER DE SCHOOLJONGEN DIE 'S
AVONDS DE BUURVROUW BIJ HET UITKLEDEN BEGLUURDE

proberen schuil te houden. Als weinige bibliotheekbezoekers weet ik hoe handig een verrekijker is om de titels op de gaanderij te ontcijferen. Maar soms kruipt het bloed waar het niet gaan kan en wil ik ook weleens naar buiten, Koos van Zomerentje spelen. Dan is het handig als je bij de krant of omroep werkt. Van de week mocht ik naar Frankrijk, bevers kijken langs de Loire. De dieren hier zijn, net als de onze in de Biesbosch, uitgezet, maar jaren eerder en met nog meer succes. Het moet een koud kunstje zijn er een te zien te krijgen, mits je wordt geholpen door een boswachter. Omdat hij Frans was, moesten we eerst dineren en omdat het een boswachter was, bleven ons nagerecht, fruit, crème brûlée, kaas, ijs, koffie en digestief bespaard. We moesten er ruim voor de schemering zijn. De tocht door het stroomdal was een sprookje. De bevers mochten dan nieuw zijn, de natuur was nog oud. Met een omweg vanwege de windrichting — de bevers mochten ons niet ruiken — namen we onze positie in. Omgekeerd roken wij de bevers goed. Het hele terrein was gemarkeerd met het anale stofje dat de parfumindu-

links van die gele lissen. Nu ging mijn hart toch sneller kloppen. Maar de boswachter liet zijn kijker alweer zakken. Het was een *rat musqué*, een muskusrat, geen *castor*. Ik verbaasde mezelf over de hardnekkigheid waarmee ik bleef speuren, tot er een herinnering bovenkwam. Opeens voelde ik me weer de schooljongen die 's avonds de buurvrouw bij het uitkleden begluurde. Het schaamrood steeg me naar de kaken. Wat moesten die bevers wel niet van me denken! Niet zonder opluchting stelde ik vast dat het nu toch echt te donker werd om nog iets te zien. De boswachter excuseerde zich omstandig. Hij had het gevraagde niet kunnen leveren. Maar dat vond ik helemaal niet zo erg. Het beviel me wel dat de dieren in de natuur niet op afroep beschikbaar waren. Niets te zien krijgen, dat is het verschil tussen natuur en Disneyland. Begeerte wek je met het gunnen van een glimp, het tonen van een tipje van de sluier, meer niet, dat weet elke begluurde buurvrouw. Ik kon er weer tegen. Met een voldaan gevoel verliet ik de Loire, op weg naar eigen huis en haard. Lekker thuis een mooi boek over bevers lezen.

Bevertransecttellingen in de Volkskrant

In de Volkskrant van maandag 26 juni 2006 verscheen onderstaand artikel over het eerste weekend van de Bevertransecttellingen in de Biesbosch. De schrijfster is Biesbosch-gids Mieke van der Veer, die tijdens het eerste weekend heeft meegeholpen met de tellingen. In het kader van haar studie Journalistiek loopt zij stage bij de Volkskrant.

De redactie

Vechtende bevers zijn fantastisch om te zien

Reportage | In Nationaal Park de Biesbosch dijt het aantal burchten en bewoners gestaag uit

Volkskrant
wo. 26 juni 2006

Bevers spotten is lastig. Maar dat deert vrijwilligers van de Beverwerkgroep Nederland niet. Zij stappen graag in hun kano's om te zien hoe het de populatie in de Biesbosch vergaat.

Van onze verslaggeefster
Mieke van der Veer
NATIONAAL PARK DE BIESBOSCH

Het oude griendwerkerskeetje op polder De Dood is veranderd in een logistiek commandocentrum. Stefan Vreugdenhil en Teun Baarspul staan gebogen over een gedetailleerde kaart van de Brabantse Biesbosch. De organisatoren van het bever-telweekende rekenen uit wanneer iedereen moet wegvaren om precies om half negen 's avonds bij het startpunt te zijn van de routes.

De Beverwerkgroep Nederland vaart jaarlijks tijdens drie juni-weekenden door de Dordtse, Hollandse en Brabantse Biesbosch om bevers te tellen. Vrijwilligers stappen 's avonds, wanneer de dieren actief worden, in kano's om het water af te kunnen speuren. Zo volgt de werkgroep de verspreiding en groei van de Nederlandse beverpopulatie.

Met de verrekijkers om de nek

en de routekaart en het meldformulier bij de hand, varen de deelnemers de eerste meters van het traject. Een bever spotten is best lastig. Dankzij hun gestroomlijnde kop, waarin neus, ogen en oren op dezelfde lijn zitten, komt maar een klein gedeelte van het dier, dat wel ruim een meter lang kan worden, boven het wateroppervlakte uit. 'Is dat een kop of een tak?', vraagt Marcel Winkels aan zijn collega Dick Petterson, die ingespannen

Vier uur kanoën om een glimp van het diertje op te vangen

door de verrekijker tuurt.

Even later ziet Marcel langs de waterkant toch echt een bever zwemmen. Zachtjes, maar duidelijk opgewonden, fluistert hij zijn ontdekking. De afstand tot het dier is ongeveer twintig meter en vliegensvlug worden de verrekijkers erbij gepakt. De bever zwemt rustig langs de met wilgen begroeide oever tot hij onder water verdwijnt. 'Volgens mij is het een vrouwtje, ze heeft zo'n kleine kop,' zegt Marcel, terwijl hij de waarneming op het meldformulier noteert.

Deze avond wordt in de Dordtse

en Hollandse Biesbosch op twee van de vier routes een bever gezien. De volgende dag hopen de vrijwilligers op een hogere score. Ze verhuizen alle spullen naar de kleine keet in het Brabantse deel van de Biesbosch. Op het eiland De Dood zullen ze op historische wijze de nacht doorbrengen; zij aan zij in één groot bed dat wordt verdeeld door kleine tussenschotten.

Na een stevig bord macaroni wordt het stiller in het huisje. De tien vrijwilligers zitten gespannen te wachten tot ze weg mogen. Bevers zien, dat is wat ze willen. Dat ze daarvoor soms wel vier uur moeten kanoën, en in het donker door smalle kreken en rietgorzen hun weg terug moeten zoeken, deert ze niet.

De zes routes die in het Brabantse deel van de Biesbosch worden afgelegd, geven de natuurliefhebbers waarvoor ze zijn gekomen. Teun zag maar liefst vijf bevers op zijn vaarroute. Twee daarvan waren op de oever aan het vechten. 'Net twee kangoeroes die aan het boksen zijn. Dat is fantastisch om te zien.'

'We zijn erg tevreden over de score,' zegt Stefan, 'we hebben 22 bevers gezien, misschien wel een vijfde of een zesde van de hele populatie in de Biesbosch. Vorig jaar zagen we er hooguit zeventien in één weekende.'

Beverzoekroutes Brabantse Biesbosch

Nieuwe telmethode: 120 dieren gespot

In de Beverwerkgroep Nederland volgt de verspreiding en groei van de beverpopulatie in Nederland. De werkgroep is aangesloten bij de zoogdiervereniging VZZ. De bever transect-telling in de Biesbosch wordt als nieuwe methode toegepast. Vrijwilligers varen tien kanoroutes van ongeveer zes kilometer in

de Brabantse, Dordtse en Hollandse Biesbosch. Door dezelfde routes op vastgestelde tijdstippen driemaal te herhalen, ontstaat een relatief beeld van het aantal. De gegevens worden gebruikt voor voorlichting, onderzoek en bescherming. Nadat de soort in Nederland sinds 1825 was uitgestorven, werden tussen 1988 en

1991 tweeënveertig bevers afkomstig uit het Oost-Duitse Elbe-gebied uitgezet. Aanvankelijk plantte de bever zich slecht voort. Maar na aanpassing aan het eenzijdige wilgenvoedsel in de Biesbosch gaat het goed en hebben zij zich ook buiten het gebied verspreid. Er zijn nu meer dan zestig beverburchten en rond de 120 dieren.